

2018_04_25 Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmä

Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmän kokous 2018\1

- Keskiviikkona 25.4.2018 kello 13.06-16.01
- Opetus- ja kulttuuriministeriö, nh. **Väinämöinen**, Meritullinkatu 10, Helsinki
- Muistio, asialista ja liitteet: <https://wiki.eduuni.fi/x/Kh70Aw>

Muistio (LUONNOS)

1 Kokouksen avaus ja työjärjestyksestä päättäminen

- Hyvönen avasi kokouksen kello 13:06
- Ohjausryhmän toimikautta on jatkettu vuoden 28.2.2019 saakka (OKM072:00/2014)
 - Ryhmälle asetetuista tehtävistä ja tämän kokouksen asialistasta
 1. Kokonaiskuvan ylläpitämiseen ja vaatimusten ennakkointiin liittyen tiekartta ka.csc.fi on käsitellyssä ja saanut hyvää palautetta; tähän tehtävään liityen käsitellään myös tietosuoja-asetuksen toimeenpanoa
 2. Korkeakoululaitoksen kokonaisarkkitehtuurin ohjausryhmänä käsiteltäviä asioita ei ole tänään, tutkimuksen palveluiden ja hallinnon arkkitehtuuri tulossa käsitteilyyn
 3. OKM:n korkeakouluille ostamien palveluiden sisällöstä ja linjavalinnoista käydään tänään keskustelu erityisesti, miten 2019 valmistelua pitäisi tehdä ja mitä pitäisi ottaa huomioon
 4. Funet-työvaliokuntana tänään päätettävänä monta, kertynyttä asiaa
 - Seuraavassa kokouksessa voisimme pohtia, mitä ryhmän tulisi saavuttaa tänä vuonna
- Ohjausryhmän kokoonpano on osin uudistunut ja laajentunut
- Hyväksyttiin esitetty asialista kokouksen työjärjestykseksi

2 Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

- Hyväksyttiin 2017-12-08 pidetyn kokouksen muistio (liite1)

3 Asiat Funet-työvaliokuntana

- Kanner esitteli Funet-asiat (liite 2, luottamukselliset liitteet)

3.1 Talous: Funetin vuoden 2017 taloustoteuma

- Funetilla aiempina vuosina säästöön kertynyt jäsenmaksupotti on nyt käytetty
- Funet-2020 investointien osalta CSC kantaa riskit ja Funet-kokonaisuus tulee tulevina vuosina tuottamaan tappiota, mutta investointien tuottaessa myöhemmin säästöä, katetaan tappiot ja näin Funet-jäsenten kustannukset voidaan pitää vakaina.

3.2 Muutokset erillismaksullisissa Funet-lisäpalveluissa

- Päätös hinnastointeen käyttöönotettavaksi: Funet Miitti (ZOOM)
 - Pohjoismaisen yhteiskilpailituksen tuloksena käyttöönotettava palvelu. Pystyy korvaamaan Funet Tiimin ja Funet Sillan, Funet Tiimiä (Adobe Connect) jatketaan kuitenkin toistaiseksi.
 - Hinnotteluportaat on sovitettu Funet Tiimin käyttökokemusten pohjalta saatuihin kokemuksiin. Käytettävissä on myös Funet Tiimin tapaan suurten webinaarien tarpeisiin "seminaari-instanssi"
 - **(105) Funet Miitti -palvelu liitetään Funet-palveluvalikoimaan erillismaksullisena Funet-palveluna alkaen heti**
- Päätös Funet Silta -videoneuvottelupalvelun lakkauttamiseksi 12/2018.
 - **(106) Funet Silta -palvelu lakkautetaan 31.12.2018**
- Tiedoksi Funet tietoliikennelaitepalvelun tilanne
 - **(107) Funet tietoliikennelaitepalvelu lisätään Funet-palveluvalikoimaan erillismaksulliseksi lisäpalveluksi ja Funet reititinpalvelutoteutukset siirretään vaiheittain Funet tietoliikennelaitepalveluun. Jatkossa on syytä kehittää palveluita siihen suuntaan, että yhdenmukaistuminen etenisi.**
- Uusista palvelutarpeista tai kokeiltavista palveluista ehdotukset tulisi jakaa Ideapankkiin: ideapankki.csc.fi
- Esimerkkinä ideasta tuotteiden sijaan tarvittaisiin kaikki palvelukerrokset kattavia kokonaisuuksia, kuten "näin järjestät virtuaalisen kurssin"

3.3 Funet-2020 tilannekatsaus, käyttöönoton aikataulu ja uudet palvelumahdollisuudet

- Käyttöönoton aikataulu perustuu vaiheisiin, joissa nykyisten yhteyksien sopimukset päättyvät, jotta ei jouduta pitämään rinnakkain kahta infraa
- Käyttöönoton aikataulun vaikutus liittyy lähinnä siihen, koska on mahdollista ottaa käyttöön uuden tekniikan mahdollistamia uusia palveluita
- **(108) Palataan myöhemmin tutustumismielessä Funetin kansainvälisen liikenteen järjestämiseen**

3.4 Päätettäväksi Funet-verkkovierailu -palvelun päättäminen (eduroamin edeltäjä)

- Ollut pitkään Eduroamin rinnalla käytettävissä, mutta nykyisin tekniikka vanhentunut, tietoturvaton ja hyvin pienet käyttäjämäärät
- **(109) Funet-verkkovierailupalvelu lakkautetaan 30.6.2018**

3.5 Funetin vuosikokous 4.6. klo 13-16 ja Funetin tekniset päivät 4.-5.6.2018 Musiikkitalolla, Helsingissä

- Vuosikokous on koko Funet-yhteisön yhteinen päätöksentekoeelin. Työvaliokunnan puheenjohtajana Hyvönen esittää katsauksen vuosikokoukselle
- **(110) Päätettiin kutsua vuosikokous koolle esityksen mukaisesti**

3.6 Funet-palvelut ja EU:n tietosuoja-asetus

- Työvaliokunta linjaa Funetin vuosikokouksen päätettäväksi toimintatavoista ja periaatteista Funet-palveluita koskevien tietosuoja-asetukseen liittyvien velvoitteiden täyttämisestä
- **(111) Vuosikokoukselle esitetään, että Funet-sopimukset siirretään organisaatiokohtaisiin puitesopimuksiin, joiden yhteydessä sovitaan myös henkilötietojen käsittelystä. Korkeakoulujen, Valtorin ja tutkimuslaitosten kanssa on puitesopimukset tai CSC on laatimassa niitä. Muiden Funet-organisaatioiden kanssa pyritään sopimaan vastaavasti. Tavoitteena ovat yhdenmukaiset ohjeet kaikilta Funet-palveluiden rekisterinpitäjiltä palveluntarjoajalle.**

4 OKM:n CSC:ltä korkeakouluille ostamien palveluiden sisältö ja linjavalinnat 2019-

- Tiedoksi KTPO:n ja CSC vuoden 2018 sopimuksien lopullinen versio (liite 3, luottamukselliset liitteet)
- Haataja alusti keskustelua (liite 3a)
 - Millaisia painotuksia 2019? Mitä uusia asioita tulisi huomioida? Pitäisikö painotuksia tai toimintamalleja tms. muuttaa? Mitä muutostarpeita korkeakoulujen tulo CSC:n omistajiksi on tuonut?
- Keskustelussa esiin nousseita ajatuksia 2019 sopimusten valmisteluun liittyen
 - Kokeilukulttuurin edistäminen siihen varattavalla OKM:n rahoituksella, jotta saataisiin nopeita, pieniä kehityskokeiluja jo ennen kuin ollaan samaa mieltä siitä, mitä pitäisi kokeilla Kokeilukohteita nousisi esimerkiksi Ideapankki-prosessista. CSC:n neuvottelukunnan hyväksymä omistajastrategia korostaa asiakaslähtöisyyttä ja kokeiluja ja tässä Ideapankki-prosessi vaikuttaa lupaavalta
 - Peruspalveluiden ja palveluiden käytettävissä olevan yhteisen tiedon sekä palveluiden tuottaman tilannetiedon (analytiikka) kehittäminen yhteisiksi ja yhteentoimiviksi ratkaisuuksi
 - CSC:llä voisi olla roolia korkeakoulutus ja tutkimus 2030 -visiotyöhön ja kehittämishankkeisiin, kokeiluihin ja uusiin palveluideihin liittyvän tiedon jakamisen koordinoijana, systematisoijana ja varmistajana. Kohderyhminä voisivat olla erityisesti korkeakoulujen verkostot, kuten AMK-oha ja OHA-forum. Tavoitteena olisi yhdessä tekemisen ja yhteisen ymmärryksen muodostumisen fasilitointi.
 - Resursseja kannattaa käyttää yhteistyön fasilitointiin ja rakentamiseen, tuloksena ei tarvitse olla tietojärjestelmä tai palvelu vaan uudet toimintamallit ja ideatkin ovat arvokkaita
 - Datanhallinnan ja laskennan palvelut ovat 2/2018 alkaen käytettävissä myös opetukselle ja datanhallinnan ja laskennan DL2021 kehittämissuunnitelmassa panostetaan siihen miten välineitä ja kapasiteettia voidaan käyttää uusilla alueilla: tulisiko OKM:n hankkimien palveluiden laajemmin huomioida tämän muutoksen tukeminen?
 - Onko tekoälyn hyödyntäminen riittävän hyvin huomioitu esimerkiksi pintohallinnon järjestelmien kehitystä suunnattaessa?
- **(112) Ohjausryhmässä on selvä kannatus kokeilujen edistämiseksi OKM:n rahoituksella. Peruspalveluiden konsolidointitoimien osalta voitaisiin esimerkiksi tehdä hahmotelma yhteisestä näystä, jossa kokonaisuuden eri osia kytkettäisiin laajasti yhteen. Ohjausryhmä voisi koota korkeakoulujen digitalisaatiosuunnitelmia ja tutkia työpajassaan niitä tärkeimpien yhteisten teemojen ja toimenpidekokonaisuuksien nostamiseksi yhteiseen keskusteluun.**

5 Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 -visio

- Hyvönen esitteli katsauksen työn etenemisestä, työhön osallistamisesta sekä työstä informoimisesta
 - Digitalisaatio ja tekoäly muutoksen tukena: miten digitalisaatiota ja tekoälyä tulisi hyödyntää tutkimuksen ja korkeakoulutuksen uudistamisessa?
 - Tekoäly korkeakouluopetuksen ja oppimisen muuttajana ja uudistajana: esim. oppimisanalytiikka, tukibotit jne.
 - Tekoäly ja digitalisaatio tutkimuksen muuttajana ja uudistajana
 - Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän arviointi, ohjaus ja korkeakouluorganisaation johtaminen: tekoäly ja analytiikka uuden tiedon lähteenä
- Oppimisanalytiikka kehittävät hankkeet kokeiluna sekä Oulun yliopiston että Tampereen ammattikorkeakoulun johdolla
- Alusta avoimelle, joustavalle ja jatkuvalla oppimiselle: CSC:n koordinoima selvitys käynnissä
 - Selvää on, että oppimisympäristöistä ei edes ehdoteta yhteistä ratkaisua
 - Materiaaleja mm selvityksen väliversio 16.4. : Korkeakoulutus ja tutkimus 2030

- Itä-Suomen yliopiston koordinoimaa DigiCampus-hanketta on rahoitettu kokeiluksi. DigiCampuksessa toteutetaan pilvipohjainen ympäristö, hankintamallin on syytä olla skaalautuva ja inklusiivinen

6 Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisaation tiekartta

- Kerrattiin tiekartan tausta ja tarkoitus (liite 5a)
 - Tilannekuva, joka kartoittaa muutoksia, päätettyjä tosiasioita (=sininen) ja odotettavissa olevia (=pinkit)
 - Kuvaileva, eii linjaava sisältö
 - Ohjausryhmä hyväksyy tiekartan sisällöt Päätiedot- ja Periaatteet -kerroksiin
 - Muut kerrokset päivittyvät operatiivisesti tiekartta@csc.fi kautta ja ohjausryhmän puheenjohtajan toimesta
- 8.12. sovittu tavalla julkaisu 1. versio ja päätiedot siinä tilassa edelleen, tänään ehdolla ensimmäinen päivitys
 - Uutena kerroksena kehittämishankkeet rehtoreiden ehdotuksesta
 - AAPA ja FUCIO käyneet sisällön läpi, myös mm. Kootuki-ryhmä on kontribuoinut
- Hyvönen ja Mäki olivat käymässä Arenessa 25.4. ja ensimmäistä kertaa kokonaiskuvan näyttämiseen oltiin tyytyväisiä. Erityisesti visioon liittyen on tulossa seuraavia askeleita hyvin nopeasti, joten tiekartan kaltainen tiedonjaon ylätason kuva koetaan tarpeelliseksi.
- Antti Mäki esitteli muutosehdotukset tiekarttaan <http://ka.csc.fi/>
 - Lista muutosesityksistä tälle ryhmälle (liite 4) ja tiekartan hallintamalli (liite 5)
 - Ehdotukset näkyvät [tiekartalla](#) valitsemalla näkyville käsiteltävä varten luodut kerrokset *Päätiedot_Luonnos* tai *Periaatteet_Luonnos*
- **(113) Hyväksyttiin ehdotetut muutokset korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisaation tiekartan ka.csc.fi päätiedot-kerrokseen, julkaistiin tiekartta päivitettyinä**

7 eSuomi ja korkeakoulujen maksulliset kurssit

- Venho esitteli (liite 6). Taustamateriaalina Metropolia Ammattikorkeakoulun selvitykset [Korkeakoulujen saamat käyttöluopapäätökset](#) (liite 6a, tunnistautuminen ja maksut) ja [taustakysely](#) (liite 6b): VRK tulkitsee tarpeettoman tiukasti lakia ja korkeakouluille koituisi näin täysin päällekkäiset kustannukset rinnakkaisten tietojärjestelmien ylläpidosta.
- **(114) Ohjausryhmän näkemys on, että Korkeakoulujen olisi voitava käyttää kaikessa toiminnassaan eSuomi-palveluita, jotta infrastruktuuri on mahdollisimman tehokkaassa käytössä. Mikäli käyttäminen korvauksetta täydennyskoulutuksen tai muun liiketoiminnan osalta ei ole mahdollista, palveluita tulisi voida käyttää maksaen markkinahinta tosiasiallisen käytön mukaan, mahdollisimman keveällä hallinnoinnilla.**

8 Tietosuoja OKM:n ja korkeakoulujen yhteispalveluissa

- **(115) Keskustellaan kesäkuun kokouksessa ohjausryhmän roolista ja kokonaisuuden ohjauksesta mm. tilanteissa, joissa OKM ostaa CSC:ltä palveluita, joissa korkeakouluilla saattaa olla rekisterinpitäjän rooli.**

9 Seurattavat asiat

- Yhteinen lista: <https://wiki.eduuni.fi/display/CSCTIES/Seurattavat+asiat>

10 Muut esille tulevat asiat

- Seuraavassa kokouksessa 19.6. käsiteltäisiin
 - Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisoitumisen tiekartta (ka.csc.fi)
 - FUNET-kustannusjaon kehittäminen
 - Ideapankki ja ideoiden käsitteleminen (ideapankki.csc.fi)
 - Tietosuoja OKM:n ja korkeakoulujen yhteispalveluissa

11 Ilmoitusasiat

- CSC:n neuvottelukunnan hyväksymä omistajastrategia (liite 5, [luottamukselliset liitteet](#))
- Uusien korkeakouluille tarkoitettujen palveluiden kehitysidea ja niiden jatkoselvittely
- Aalto-yliopiston tilaamana toteutettu opintohallinnon Peppi ja Sisu perusjärjestelmien toiminnallisuuksien vertailu, [selvityksen ensimmäinen vaiheen materiaalit](#)
- [Panopto-videojulkaisujärjestelmä](#) pilottikäytössä 12 korkeakoululla NORDunetin kilpailutuksen kautta.

12 Kokouksen päättäminen

- Hyvönen päätti kokouksen kello 16:01

Kokouksen osallistujat

Jäsenet

- Ilmari Hyvönen, yl tarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (ryhmän puheenjohtaja)
- Juha Haataja, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö (ryhmän varapuheenjohtaja)
- Jaana Backman, tutkimuspalvelupäällikkö, Itä-Suomen yliopisto
- ~~Kati Hagros, CDO, Aalto-yliopisto, ESTE~~, sijaisena CIO Christa Winqvist, Aalto-yliopisto
- ~~Airi Hirvonen, opikeliäpalveluiden päällikkö, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, ESTE~~
- Ari Ilkka, tietohallintopäällikkö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Matti Keränen, yksikön päällikkö, Ilmatieteen laitos
- Anu Nuutinen, johtava tiedeasiantuntija, Suomen Akatemia
- Manu Pajuluoma, tietohallintojohtaja, Lapin yliopisto
- Pertti Puusaari, rehtori, Hämeen ammattikorkeakoulu
- Eva Maria Raudasoja, johtaja, Oulun yliopisto
- Ilkka Siissalo, tietohallintojohtaja, Helsingin yliopisto
- Juha Venho, tietohallintopäällikkö, Turun ammattikorkeakoulu
- Stina Westman, johtaja, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Asiantuntijat

- Janne Kanner, johtaja, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Antti Mäki, johtaja, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy (ryhmän sihteeri)

Liitteet

2018_04_25 Luottamukselliset liitteet

File	Modified
 2017_12_08 Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhma_muistioluonnos.pdf	Apr 13, 2018 by Outi Tasala
 2018-04-18_Liite_6a_ suomi.fi-diat.pdf	Apr 18, 2018 by Antti Mäki
 2018-04-18_Liite_6b_ suomi.fi-kysely.pdf	Apr 18, 2018 by Antti Mäki
 2018-04-25_Liite_3a_KTPO-CSC-sopimus-ICTor_Haataja_20180425.pptx	Apr 25, 2018 by Antti Mäki
 2017_12_08 Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhma_muistio.pdf	Apr 26, 2018 by Antti Mäki
 Tiekartta Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisaatiosta 2018-04-25.ppt	Apr 26, 2018 by Antti Mäki
 2018-04-25_Liite_6_eSuomi_ ja_ korkeakoulut.pptx	Apr 26, 2018 by Antti Mäki

Drag and drop to upload or [browse for files](#)

 [Download All](#)

Asialista

1 Kokouksen avaus ja työjärjestyksestä päättäminen

- Ohjausryhmän toimikautta on jatkettu vuoden 28.2.2019 saakka (OKM072:00/2014)

2 Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

- 2017-12-08 pidetyn kokouksen muistioluonnos (liite1)

3 Asiat FUNET-työvaliokuntana

- Kanner esittelee Funet-asiat (liite 2, [luottamukselliset liitteet](#))

3.1. Talous: Funetin vuoden 2017 taloustoteuma

3.2. Muutokset erillismaksullisissa Funet-lisäpalveluissa

- Päätös hinnastoineen käyttöönotettavaksi: Funet Miitti (ZOOM)
- Päätös Funet Silta -videoneuvottelusiltapalvelun lakkauttamiseksi 12/2018.
- Tiedoksi Funet tietoliikennelaitepalvelun tilanne

3.3. Funet-2020 tilannekatsaus, käyttöönoton aikataulu ja uudet palvelumahdollisuudet

3.4. Päätettäväksi Funet-verkkovierailu -palvelun päättäminen (eduroamin edeltäjä)

3.5. Funetin vuosikokous 4.6. klo 13-16 ja Funetin tekniset päivät 4.-5.6.2018 Musiikkitalolla, Helsingissä

3.6. Funet-palvelut ja EU:n tietosuoja-asetus

- Työvaliokunta linjaa Funetin vuosikokouksen päätettäväksi toimintatavoista ja periaatteista Funet-palveluita koskevien tietosuoja-asetukseen liittyvien veloitteiden täyttämistä

4 OKM:n CSC:ltä korkeakouluille ostamien palveluiden sisältö ja linjavalinnat 2019-

- Tiedoksi KTPO:n ja CSC vuoden 2018 sopimuksien lopullinen versio (liite 3, [luottamukselliset liitteet](#))
- Haataja alustaa (liite 3a)
- Keskustelu 2019 sopimusten valmistelusta

5 Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 -visio

- Hyvönen esittää katsauksen työn etenemisestä, työhön osallistamisesta sekä työstä informoisesta

6 Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisaation tiekartta

- Outi Tasala muutosehdotukset tiekartan Päätiidot ja Periaatteet -kerroksille.
- Ehdotukset näkyvät tiekartalla valitsemalla näkyville kerroksen *Päätiidot_luonnos* tai *Periaatteet_luonnos*
- Tiekartta <http://ka.csc.fi/>
- Lista muutosesityksistä (liite 4) ja tiekartan hallintamalli (liite 5)

7 eSuomi ja korkeakoulujen maksulliset kurssit

- Venho esittelee. *Korkeakoulujen saamat käyttöluopapäättökset* (liite 6a, tunnistauminen ja maksut) ja *taustakysely* (liite 6b), Metropolia ammattikorkeakoulun tilaama selvitys

8 Tietosuoja OKM:n ja korkeakoulujen yhteispalveluissa

- Keskustellaan ohjausryhmän roolista ja kokonaisuuden ohjauksesta: etenemistapa ja toimeenpanosuunnitelma korkeakouluille yhteisissä rakenteissa ja CSC:n palveluissa, korkeakoulujen ja CSC:n puitesopimukset

9 Seurattavat asiat

- Yhteinen lista: <https://wiki.eduuni.fi/display/CSCTIES/Seurattavat+asiat>

10 Muut esille tulevat asiat

11 Ilmoitusasiat

- CSC:n neuvottelukunnan hyväksymä omistajastrategia (liite 5, [luottamukselliset liitteet](#))
- Uusien korkeakouluille tarkoitettujen palveluiden kehitysideat ja niiden jatkoselvittely
- Aalto-yliopiston tilaamana toteutettu opintohallinnon Peppi ja Sisu perusjärjestelmien toiminnallisuuksien vertailu, [selvityksen ensimmäinen vaiheen materiaalit](#)
- [Panopto-videojulkaisujärjestelmä](#) pilottikäytössä 12 korkeakoululla NORDunetin kilpailutuksen kautta.

12 Kokouksen päättäminen